

ют одноименные артериальные ветви. Внутриорганные артерии сопровождают от одного до четырех нервных стволиков, которые образуют между собой связи в виде сплетений.

Анализ миелоархитектоники нервов, формирующих паравазальные сплетения изученных органов, показал, что в них (преимущественно вблизи ворот органа) по количеству волокон преобладают миелиновые волокна тонкого диаметра (от 1,0 до 3,0 мкм). Миелиновые волокна среднего и большого диаметров встречаются в начальных отделах указанных нервных сплетений. Мы также установили взаимосвязь между внешним и внутривольным строением нервов. Так, при рассыпной форме ветвления желудочных ветвей блуждающих нервов наблюдается многопучковая форма их внутривольного строения.

Указанные особенности анатомии изученных сосудисто-нервных структур следует учитывать при органосохраняющих операциях в практике абдоминальной хирургии.

Терещенко А.А., Колісник І.Л., Ізмайлова Л.В.

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВКОЛОСУДИННИХ НЕРВІВ ПЕЧІНКИ ТА СЕЛЕЗІНКИ НА ЕТАПАХ ОНТОГЕНЕЗУ

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Метою нашого дослідження було вивчення загальних закономірностей морфо-функціонального ставлення навколо судинних нервів печінки та селезінки людини на різних етапах онтогенезу. Досліджувались поперечні зрізи нерво-судинних комплексів загальної печінкової артерії у печінково-дуоденальній зв'язці та селезінкової артерії. Разом із зменшенням загальної кількості м'ялинових волокон у дистальному напрямку знижується кількість волокон середнього та товстого діаметрів і збільшується число тонких.

Найбільш важливі закономірності встановлені при дослідженні вікових особливостей. З часом на всіх досліджених рівнях паравазальних нервів синхронно наростає загальна кількість м'ялинових волокон. При цьому найбільш інтенсивно вказаний процес проходить від періоду новонародженості до кінця віку першого дитинства і досягає максимального значення к юнацькому віку. Нами встановлена асинхронність у строках диференціровки м'ялинових волокон тонкого, середнього та товстого діаметрів на різних рівнях паравазальних нервів.

Наші дані показують, що процеси зростання загальної кількості м'ялинових волокон та становлення співвідношень між волокнами різних розмірних груп завершуються водночас у юнацькому віку. Звертає на себе увагу той факт, що на рівні загальної печіночної артерії у паравазальних нервах, оточуючих артеріальні судини, утримується більше м'ялинових волокон, які входять до складу нервів печіночного сплетіння, а у нервах, розташованих вздовж жовчних протоків, утримується менш м'ялинових волокон.

На інших рівнях дослідження відмічається збільшення м'ялинових волокон у нервах, розташованих навколо артеріальних судин, та на рівні воріт печінки, на рівні початкового відділу верхньої підшлунково-дуоденальної артерії, на рівні дистального відділу цієї артерії. Утримання м'ялинових волокон у паравазальних нервах, локалізованих навколо ворітної вени, по відношенню до їх загальної кількості у нервах печіночно-дуоденальної зв'язки в дистальному напрямку у всіх досліджених вікових групах знижується.

Аналізуючи дані літератури та використовуючи результати власного комплексного гістотопографічного дослідження, нерви печінки та підшлункової залози слід розглядати як досить високоорганізовану систему, до складу якої входять провідники різного функціонального значення.

Терещенко А.А., Шиян Д.Н.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЗУБЧАТОГО ЯДРА МОЗЖЕЧКА

*Харьковский национальный медицинский университет,
г. Харьков*

Изучение мозжечка с давних времен привлекало внимание многих ученых разного профиля. И в нынешнее время нет единого мнения в отношении морфологических особенностей зубчатого ядра мозжечка.

Исследование проведено на 100 мозжечках людей обоего пола в возрасте 18-90 лет. Зубчатые ядра правого и левого полушарий мозжечка исследовались отдельно. В данной работе были использованы макромикроскопический метод препаровки по В. П. Воробьеву, фиксация препаратов мозжечка по методу С. Б. Дзугаевой, дифференцировка серого вещества с использованием метода окраски головного мозга (Шиян Д.Н., 2010), гистотопографический, гистологические и морфометрические методы исследования.